

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de Spînu Sergiu și Spînu Veronica, în cauza privind derularea procesului de insolabilitate față de SRL „Globaltranzit”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015, prin care a fost respinsă cererea recurenților de acordare a permisiunii de a ieși de pe teritoriul RM,

CONSTATĂ:

La data de 19.03.2012, SRL „Ialciscom” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate a față de debitorul SC „Globaltranzit” SRL.

Prin hotărîrea Curții de Apel din 12 noiembrie 2012, s-a dispus intentarea procesului de insolabilitate față de SC „Globaltranzit” SRL, cu desemnarea ÎI „Nemțanu Victor” în persoana lui Nemțanu Victor, ca administrator al insolabilității.

Ulterior, în legătură cu imposibilitatea contactării administratorului SRL „Globaltranzit” - Spînu Sergiu și a contabilului Spînu Veronica pentru a fi elucidată complet componența masei debitoare, și în legătură cu faptul că de către aceștia nu au fost prezentate actele de evidență contabilă a întreprinderii, nu a fost transmisă ștampila întreprinderii, nu au fost prezentate informații și explicații asupra raporturilor relevante pentru procedura de insolabilitate, iar la notificările expediate în adresa debitorului nu a parvenit nici un răspuns, mai mult ca atît fiind stabilit că membrii organului de conducere al SRL „Globaltranzit” cunosc despre intentarea procedurii de insolabilitate față de întreprinderea pe care o administrau, însă informații și explicații asupra raporturilor relevante pentru procedura de insolabilitate nu au prezentat, administratorul insolabilității a înaintat o cerere cu privire la atragerea administratorului SRL „Globaltranzit” - Spînu Sergiu și a contabilului Spînu Veronica la răspundere procesuală și totodată de a institui interdicția de părăsire a RM.

Astfel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2014, a fost instituită interdicția de părăsire a teritoriului Republicii Moldova a membrilor organelor de conducere al SC „Globaltranzit” SRL - Spînu Sergiu IDNO 2000016029714 și Spînu Veronica IDNO 2001042127955.

La data de 15.12.2014, membrii organelor de conducere al SC „Globaltranzit” SRL - Spînu Sergiu și Spînu Veronica, au înaintat o cerere cu privire la acordarea permisiunii de a ieși de pe teritoriul RM.

În motivarea cererii, solicitanții au indicat că necesitatea ieșirii de pe teritoriul RM, este generată de urmarea unui curs de tratament medical peste hotarele RM.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015, a fost respinsă cererea înaintată de Spînu Sergiu și Spînu Veronica privind acordarea permisiunii de a ieși de pe teritoriul RM.

În motivarea încheierii, instanța de insolabilitate a invocat prevederile art. 84 alin. (1) și (2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, menționând că argumentele solicitanților sunt neîntemeiate, deoarece trimiterile-extras eliberate de Centru de Sănătate a or. Vadul lui Vodă, care au fost anexate la cerere, nu pot fi considerate ca probe concludente și pertinente referitor la imposibilitatea tratării bolilor acuzate pe teritoriul RM și respectiv necesitatea de a ieși de pe teritoriul RM.

Totodată, instanța a considerat drept eronate referirile solicitanților la prevederile art. 27 și 36 din Constituția RM și la prevederile art. 2 a Protocolului nr. a CEDO, în sensul apărării dreptului lor la circulația liberă și dreptului la ocrotirea sănătății, deoarece interdicția de părăsire a teritoriului Republicii Moldova a fost instituită din motiv că de către aceștia nu au fost prezentate actele de evidență contabilă a întreprinderii, nu a fost transmisă ștampila întreprinderii, nu au fost prezentate informații și explicații asupra raporturilor relevante pentru procedura de insolabilitate, iar la notificările expediate în adresa debitorului nu a parvenit nici un răspuns.

Considerând ilegală încheierea instanței de insolabilitate, la 09.03.2015, Spînu Sergiu și Spînu Veronica au contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23.02.2015 și emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii privind permisiunea de a ieși de pe teritoriul RM pentru tratament.

În motivarea recursului, recurenții au invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționând că prin aceasta, instanța le încalcă grav drepturile constituționale la sănătate și la libera circulație, deoarece motivele ieșirii peste hotare au ost justificate prin prezentarea de probe.

La 18.05.2015, administratorul procesului de insolabilitate al SRL „Globaltranzit”, Nemțanu Victor, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care și-a manifestat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat respingerea lui.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor ce vizează instituirea și menținerea interdicției de părăsire a țării – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolabilității.

Reglementări similare se regăsesc și în dispozițiile art. 1 alin. (4) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, potrivit căreia procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurenții își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolabilitate prin care le-a fost refuzată permisiunea de a ieși de pe teritoriul RM pentru tratament.

Potrivit art. 84 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, după intentarea procedurii de insolabilitate, instanța de insolabilitate, din oficiu sau la cererea administratorului/lichidatorului, poate obliga debitorul sau reprezentantul organelor lui de conducere să nu părăsească teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea sa expresă în cazul în care există dovezi că acesta ar putea să se ascundă ori să se eschiveze de la participarea la procedură.

(2) În caz de eschivare a debitorului de la îndeplinirea obligațiilor, conform prezentei legi, instanța de insolabilitate, la cererea administratorului, a adunării creditorilor sau a comitetului creditorilor ori din oficiu, poate ridica debitorului dreptul de administrare a patrimoniului, dacă acesta dispune de el, îi poate interzice să părăsească localitatea de reședință fără permisiunea sa expresă ori poate aplica alte măsuri de asigurare în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Interdicțiile specificate la alin.(1) și (2) sînt valabile pe întregul proces de insolabilitate dacă instanța de insolabilitate nu stabilește altfel.

Pornind de la prevederile legale evocate supra, Colegiul constată că interdicția de a părăsi teritoriul Republicii Moldova fără permisiunea expresă a instanței de insolabilitate, poate fi instituită de către aceasta în cazul în care există dovezi că reprezentanții organelor de conducere al debitorului ar putea să se ascundă ori să se eschiveze de la participarea la procedură.

Or, din sensul normei legale, rezultă că părăsirea teritoriului, în situația cînd a fost aplicată o asemenea interdicție, poate avea loc doar cu permisiunea instanței de insolabilitate și doar în situația justificării motivelor care ar prevala asupra motivelor care au stat la baza aplicării interdicției.

La caz, instanța de insolabilitate, prin încheierea din 09 iunie 2014, a instituit interdicția de părăsire a teritoriului Republicii Moldova a membrilor organelor de conducere al SC „Globaltranzit” SRL - Spînu Sergiu IDNO 2000016029714 și Spînu Veronica IDNO 2001042127955, din motiv că de către aceștia nu au fost prezentate actele de evidență contabilă a întreprinderii, nu a fost transmisă ștampila întreprinderii, nu au fost prezentate informații și explicații

asupra raporturilor relevante pentru procedura de insolvabilitate, iar la notificările expediate în adresa debitorului nu a parvenit nici un răspuns.

Colegiul reține că drept temei pentru acordarea permisiunii de a părăsi țara, solicitanții au invocat necesitatea urmăririi unor tratamente în afara țării, probându-le cu trimiterile-extras eliberate de Centrul de Sănătate a or. Vadul lui Vodă.

În acest sens, instanța de recurs consideră că instanța de insolvabilitate just a conchis că înscrisurile probatoare vizate nu pot fi considerate ca probe concludente și pertinente referitor la imposibilitatea tratării bolilor acuzate pe teritoriul RM și respectiv necesitatea de a ieși de pe teritoriul RM.

Or, recurenții-solicitanți nu au anexat careva înscrisuri probatoare care să ateste într-adevăr imposibilitatea tratării maladiilor de care suferă pe teritoriul R.Moldova.

Mai mult ca atât, deși invocă lipsa tehnicii medicale performante necesare pentru tratarea maladiilor lor la noi în țară, nu probează aceste afirmații.

În speță, fiind instituită o măsură asiguratorie în privința organelor de conducere a debitorului, din motivul conduitei lor, care între altele nu a fost contestată, probarea motivelor de a întrerupe temporar aplicarea acestei măsuri, este de o importanță determinantă pentru soluționarea justă a solicitării în cauză.

În același timp, instanța de recurs constată că, solicitanții nu au indicat expres unde anume doresc să petreacă tratamentul, generalizînd doar că peste hotare, ceea ce induce asupra concluziei că scopul acestora este doar de a obține o suspendare de la aplicarea măsurii de interdicție și în final, diminuarea importanței menținerii acestei măsuri.

În contextul dat, Colegiul menționează că recurenții nu sunt limitați în posibilitatea solicitării repetate de a obține permisiunea de a părăsi țara, în situația în care vor justifica prin probe incontestabile necesitatea unei asemenea tratament doar în afara țării.

În ceea ce ține de pretinsa încălcare gravă a drepturilor constituționale la sănătate și la libera circulație prin încheierea recurată, Colegiul reține următoarele.

Într-adevăr prevederile art. 27 și 36 din Constituția RM, precum și art. 2 a Protocolului nr. 4 la Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor Omului, garantează dreptul la ocrotirea sănătății și la libera circulație.

Însă, potrivit jurisprudenței Curții Europene, limitarea sau ingerința în aceste drepturi este justificată atunci cînd sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: să fie prevăzut de lege, să îndeplinească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit.

Prin urmare, interdicția de a părăsi teritoriul este prevăzută de lege, îndeplinește scopul de evita ascunderea sau eschivarea de la participarea la procedură, este necesară această măsură în vederea menținerii echilibrului între drepturile recurenților și ale creditorilor, precum și este proporțională scopului urmărit, adică asigură prezența acestora la desfășurarea procedurii.

Astfel, prin refuzul de a permite recurenților să iasă din țară, nu a avut loc o încălcare crasă a drepturilor acestora la ocrotirea sănătății și la libera circulație, or, aceste drepturi nu sunt absolute.

Mai mult ca atât, încheierea recurată nu a lezat în nici un fel dreptul recurenților la ocrotirea sănătății, nefiind aduse probe în susținerea faptului că tratamentul se poate efectua exclusiv în afara țării.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurenți în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Spînu Sergiu și Spînu Veronica.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2015, prin care a fost respinsă cererea recurenților de acordare a permisiunii de a ieși de pe teritoriul RM, adoptată în cauza privind derularea procesului de insolabilitate față de SRL „Globaltranzit”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea